

Veřejný ochránce práv

OMBUDSMAN

Informace o činnosti podávaná veřejným ochráncem práv
dle ustanovení § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném
ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o veřejném
ochránci práv“)
za první čtvrtletí roku 2012

A. Počty podnětů, šetření

V prvním čtvrtletí roku 2012 mi bylo doručeno celkem **2199** podnětů, což je o 321 více oproti shodnému období loňského roku. Zaznamenal jsem zvýšený počet podnětů v oblasti veřejné správy - obdržených **1307** podnětů je o 100 více než v prvním čtvrtletí loňského roku. Procento podnětů směřujících mimo působnost, kterou mi vymezuje zákon o veřejném ochránci práv, se mírně navýšilo (I.Q 2012 [892; 40,5%]; I.Q 2011 [677; 36,0%]).

Vedle toho jsem obdržel **73** podnětů v agendě ochrany před diskriminací. Pracovníci mé kanceláře v souvislosti s prováděným výzkumem sběru neadresných dat v základních školách prakticky navštívili **62** škol. Pracovníci mé kanceláře dále uskutečnili **5** systematických návštěv v agendě dohledu nad omezováním osobní svobody. V souvislosti s působností v oblasti sledování zajištění cizinců a výkonu správního vyhoštění jsem obdržel **626** rozhodnutí k monitoringu, přičemž mí spolupracovníci provedli **2** doprovody, při nichž sledovali výkon správního vyhoštění.

V agendě veřejné správy jsem opětovně nejvíce podnětů obdržel z oblasti sociálního zabezpečení – 395 a stavebního řízení, územní plánování – 125. V pořadí třetí nejpočetnější byly podněty z oblasti zdravotnictví a péče o zdraví – 96.

B. Činnost ochránce

B.1 Veřejná správa

V oblasti veřejné správy jsem v prvním čtvrtletí roku 2012 vydal zejména tato doporučení a stanoviska:

B.1.1 Kárné provinění soudce

Zabýval jsem se podnětem stěžovatele, který byl účastníkem pracovněprávního sporu. Ve věci byly vydány čtyři rozsudky, přičemž všechny byly odvolacím soudem zrušeny. Důvodem zrušení bylo opakovaně i nerespektování závazného právního názoru odvolacího soudu vyjádřeného v zrušujícím rozhodnutí. Odvolací soud pokládal uvedené pochybení soudního senátu za natolik závažné, že přistoupil k přikázání věci jinému senátu. V rámci šetření podnětu jsem vyslovil názor, dle něhož nezávislost soudce při výkonu rozhodovací činnosti je limitována formulací závazných právních názorů nadřazených soudů podle příslušných procesních předpisů, přičemž nerespektování těchto názorů s odkazem na soudcovskou nezávislost již hraničí se svévolí, a je proto schopno narušit důstojnost soudcovské funkce nebo ohrozit důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů. **Jednání soudce, který přes jasně formulovaný závazný právní názor nadřazeného soudu vyjádřený v rámci řízení o opravných prostředcích postupuje v rozporu s tímto názorem, představuje kárné provinění.** Předsedovi příslušného soudu a ministrowi spravedlnosti jsem navrhl, aby proti předsedkyni senátu podali návrh na zahájení kárného řízení. Předsedkyně senátu na funkci soudce nakonec rezignovala.

B.1.2 Povinnost ministerstva sdělit způsob výpočtu přiměřeného zadostiučinění za průtahy v soudním řízení

Mé šetření iniciovaly zjištěné nedostatky odůvodnění stanoviska Ministerstva spravedlnosti (dále jen „Ministerstvo“) o přiznání zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou v důsledku nepřiměřené délky opatrovníckého řízení (nepřítomnost zdůvodnění výpočtu přiznaného odškodnění) a absence omluvy za uznané pochybení soudu (bod 9 Desatera dobré praxe pro posouzení žádosti o odškodnění, které jsem sestavil a publikoval na svých webových stránkách). **Omluva**, jako elementární součást odpovědi úřadu v případě konstatovaného pochybení, **je projevem naplnění principů dobré správy** (principu odpovědnosti), nikoliv další formou reparace nad rámec zákona č. 82/1998 Sb.

Ministerstvo jsem ve zprávě o šetření seznámil s tím, že z **odůvodnění jeho stanoviska, jímž je přiznáváno odškodnění za nemajetkovou újmu, by mělo být zřejmé, jakým způsobem byla výše odškodnění vypočtena**, a to s odkazem na sjednocující stanovisko Nejvyššího soudu ČR ze dne 13. 4. 2011 (sp. zn.: Cpjn 206/2010) a související judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a Ústavního soudu ČR. Transparentní výpočet s patřičným zdůvodněním je výrazem dobré správy a může vést žadatele k rozumnému posouzení úspěšnosti případné žaloby podle § 15 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb.

Ministerstvo v průběhu šetření doplnilo chybějící informace o způsobu výpočtu přiznaného zadostiučinění stěžovateli, přislíbilo podrobnější zdůvodňování výše přiznaného odškodnění a nebrání se do budoucna i vyslovení omluvy v případě konstatovaného porušení práva.

B.1.3 Možnost čerpání dávky rodičovského příspěvku dle právní úpravy účinné do 31. 12. 2011 („před sociální reformou“), aplikace přechodných ustanovení.

V souvislosti se změnami, kterými v důsledku sociální reformy ke dni 1. 1. 2012 prošla dávka státní sociální podpory – rodičovský příspěvek se na mne obrátilo začátkem roku několik rodičů, kterým nárok na dávku vznikl již před 1. 1. 2012, a kteří chtěli setrvat v pobírání dávky dle právní úpravy účinné do 31. 12. 2011 (v souladu s přechodnými ustanoveními novely¹), nicméně nebylo jim to umožněno.

Konkrétně jsem se zabýval situací otce dítěte, který se s matkou dítěte v pobírání dávky rodičovského příspěvku **koncem roku 2011 tzv. vystřídal**, aby mohl zvolit tříletou variantu čerpání dávky rodičovského příspěvku (neboť mu na rozdíl od matky dítěte vznikl nárok na peněžitou pomoc v mateřství). Otec provedl volbu nároku na rodičovský příspěvek, následně mu byla od 1. 1. 2012 dávka odejmuta a přiznána opětovně matce dítěte.

Úřad práce ČR však posoudil tuto situaci tak, že je třeba v tomto případě postupovat již v režimu nové právní úpravy a dávku matce přiznal podle právní úpravy účinné od 1. 1. 2012. V konečném důsledku tak mohla být rodina zkrácena o částku 15.000,- Kč, neboť celková částka rodičovského příspěvku v tříleté variantě čerpání dle staré právní úpravy činí částku 235.000,- Kč, která je pro rodinu výhodnější než celková částka 220.000,- Kč, kterou je po novelizaci možné jako maximum vyplatit na dávce z důvodu péče o totéž dítě. V návaznosti na mé šetření bylo v dané věci přijato opatření k nápravě.

S nesprávnou praxí při aplikaci přechodných ustanovení týkajících se dávky rodičovského příspěvku jsem se setkal opakovaně a celorepublikově. V rámci namátkových návštěv jednotlivých krajských poboček Úřadu práce ČR, které provedli zaměstnanci Kanceláře veřejného ochránce práv, bylo zjištěno, že jiný postup v daném případě neumožňoval systém, rovněž chybělo metodické vedení. Nesprávná praxe byla následně **dobře usměrněna** metodickým pokynem Ministerstva práce a sociálních věcí (rozeslán dne 1. 2. 2012), ve kterém ministerstvo výslovně uvedlo, že v těchto případech **se jedná o kontinuální nárok**, tzn. lze jej uplatnit podle staré právní úpravy.

B.1.4 DONEZ – Docházka nezaměstnaných

Od listopadu roku 2011 se na mě obraceli občané se stížnostmi na systém postup Úřadu práce ČR v rámci zařazování do systému docházky nezaměstnaných „DONEZ“ a s tím související povinnost dostavovat se pravidelně na kontaktní místo

¹ Dle přechodných ustanovení zákona č. 366/2011 Sb., kterým se mění mimo jiné zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře platí, že:

„Jde-li o nárok na rodičovský příspěvek, na který vznikl nárok přede dnem účinnosti tohoto zákona a který bude náležet i po 31. prosinci 2011, může rodič:

a) čerpat rodičovský příspěvek po 31. prosinci 2011 podle právní úpravy platné přede dnem účinnosti tohoto zákona, nebo

b) nejdříve 1. ledna 2012 požádat o změnu rodičovského příspěvku podle právní úpravy platné ode dne 1. ledna 2012, přičemž částky rodičovského příspěvku vyplacené před 1. lednem 2012 se započtou do celkové částky rodičovského příspěvku podle § 30a odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Změna rodičovského příspěvku se provede na základě písemné žádosti podané rodičem.“

veřejné správy (Check point). Jsem přesvědčen, že **předmětná praxe nemá dostatečnou oporu v zákoně**. Dle ustanovení § 7a zákona o zaměstnanosti, účinného již od 1. 4. 2011, může úřad práce určit, že uchazeč o zaměstnání plní své povinnosti prostřednictvím pověřeného kontaktního místa veřejné správy. I když se o kontaktním místě veřejné správy hovoří i na několika dalších místech zákona o zaměstnanosti (přesněji jde o ustanovení § 27, § 28, § 30 a § 31), v žádném ustanovení se nekonstruuje obsahově nová povinnost uchazeče, mění se (či spíše doplňuje) výhradně místo (tedy nově i tzv. Czech point), kde uchazeč své stávající povinnosti plní. S ohledem na dikci ustanovení § 8a má krajská pobočka úřadu práce pravomoci související se zajištěním zprostředkování zaměstnání, poskytování zejména poradenské činnosti a uplatňování nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti. Na tento účel navazují i povinnosti uchazeče o zaměstnání, které jsou bytostně spjaté se zprostředkováním zaměstnání. Z žádného ustanovení zákona o zaměstnanosti, ani ze smyslu a účelu zákona, nelze dovodit, že by měl uchazeč povinnost hlásit se na kontaktním místě veřejné správy (či ostatně přímo na úřadu práce), aniž by zde byla poskytnuta zprostředkovatelská či poradenská činnost. V případě nedostavení se na kontaktní místo veřejné správy (kde žádná taková činnost neprobíhá) je ovšem uchazeč z evidence vyřazen za nesplnění povinnosti, která nejenže není stanovena zákonem, ale ani se zprostředkováním zaměstnání nijak nespojuje. Navíc je nutné zdůraznit, že úřad práce v podstatě převedl na kontaktní místa veřejné správy více pravomocí, než sám má, jelikož je po uchazeči o zaměstnání vyžadováno pouhé dostavení se na kontaktní místo, aniž by zde probíhala nějaká zprostředkovatelská či poradenská činnost. **Aby požadavek dostavovat se na kontaktní místo veřejné správy byl ze strany úřadu práce oprávněný, musela by na kontaktních místech veřejné správy probíhat činnost související se zprostředkováním zaměstnání.** Zařazením uchazeče do systému DONEZ tedy, dle mého názoru, Úřad práce ČR překračuje rámec své zákonné pravomoci a státní moc je vykonávána mimo zákonné meze.

Navíc není ani zcela jasný důvod zavedení systému DONEZ, potažmo jeho právní opora. Dle sdělení na internetových stránkách <http://donez.cz/> i mediálních prohlášení je cílem systému DONEZ **prevence nelegálního zaměstnávání, ta však mezi zákonem stanovené pravomoci Úřadu práce ČR nenáleží (navíc, kontrolu nelegálního zaměstnávání vykonávají od 1. 1. 2012 orgány inspekce práce).**²

Systém má jen velmi strohé zakotvení v právním předpisu, přičemž jeho konkrétní podoba (včetně například frekvence návštěv, které mnohonásobně převažují zavedenou praxi na pobočkách úřadů práce) vychází z pravidel systému DONEZ, o kterých je možné se dočíst výhradně na internetových stránkách <http://donez.cz/>. Daný stav považuji za nežádoucí a alarmující, jelikož v právním státě je nepřijatelné, aby tak zásadní parametry systému, jako v daném případě (např. včetně skupin osob zařazených do systému, základní mantinely pro frekvenci návštěv apod.), **nevycházely přímo z textu zákona** či (v určitých případech) alespoň podzákoného právního předpisu.

Ministerstvo práce a sociálních věcí se s mou argumentací doposud neztotožnilo. Svůj názor opírá o to, že **na kontaktních místech veřejné správy zprostředkování práce probíhá.** V tuto chvíli **se zabývám shromažďováním informací** ze strany uchazečů o zaměstnání i nevládních organizací, kteří se na mě obrátili **podněty, které svědčí o opačné praxi.**

² Blíže Souhrnná zpráva o činnosti veřejného ochránce práv za rok 2012, str. 13, bod 2/2

B.1.5 Podmínky ochrany ložisek černého uhlí v části chráněného ložiskového území české části hornoslezské pánve

Má zástupkyně vedla šetření zahájené z vlastní iniciativy ve věci výkonu státní správy na úseku hornictví. Konkrétně se jednalo o problematiku **(ne)aktuálnosti podmínek ochrany ložisek černého uhlí** v části chráněného ložiskového území (dále jen „CHLÚ“) české části hornoslezské pánve.

Šetření bylo zahájeno na základě informací a podkladů získaných v rámci jiných šetření souvisejících s problematikou hornictví a výkonem státní báňské správy, neboť z nich vyplývalo, že podmínky ochrany CHLÚ, stanovené v dotčeném území, nereflktují současný (reálný) stav v území a nesprávným způsobem tak omezují vlastníky nemovitostí ve vymezeném CHLÚ, zejména pokud se jedná o stavební činnost.

Výsledky šetření ukázaly, že i přes určitou snahu ze strany Ministerstva životního prostředí, které je ústředním orgánem státní správy pro stanovení CHLÚ, není situace týkající se dotčené problematiky, plně uspokojivá. Příčinu lze hledat zejména v nedostatečné právní úpravě. Na tuto skutečnost bylo ze strany veřejného ochránce práv opakovaně v minulosti upozorňováno. Ministr životního prostředí se ztotožnil s názorem mé zástupkyně na popis současné situace, přičemž souhlasí i v tom, že **je potřebná komplexní a systémová novelizace právních předpisů z oblasti hornictví**. V návaznosti na Zprávu o šetření, kterou bylo šetření ve věci ukončeno, podniká Ministerstvo životního prostředí v rámci své působnosti ještě další dílčí opatření ke zlepšení výše předestřenému stavu.

B.1.6 Výklad pojmu „správce údajů“ ve vztahu k inzertním internetovým portálům

Má zástupkyně vydala závěrečné stanovisko, které se týkalo **výkladu pojmu „správce údajů“ ve vztahu k inzertním internetovým portálům**. Předmětem šetření byla rovněž povaha odpovědnosti za obsah vkládaný na internet uživatelem. Šetření bylo zahájeno na základě podnětu stěžovatele, jehož veřejně přístupné osobní údaje zneužila neznámá osoba tím, že podala elektronický inzerát na prodej domu a automobilu stěžovatele. Pachatele se nepodařilo Policii ČR dopátrat mimo jiné také proto, že provozní a lokalizační údaje, které shromažďují poskytovatelé služeb elektronických komunikací (např. mobilní operátoři), nemohou být použity za účelem prošetření přestupku proti občanskému soužití (schválnosti). Dle názoru mé zástupkyně by za této situace měly určitou míru odpovědnosti nést i internetové inzertní společnosti, které uveřejňují osobní údaje na svých internetových stránkách.

Má zástupkyně opakovaně komunikovala s Úřadem pro ochranu osobních údajů a oslovila i dozorové orgány na ochranu osobních údajů ve vybraných státech Evropské Unie. Z šetření vyplynulo, že **inzertní společnosti mají ve většině případů postavení správců údajů**, neboť ve smyslu § 4 písm. j) zákona o ochraně osobních údajů zpracovávají osobní údaje za účelem zprostředkování nabídky a poptávky mezi fyzickými a právníckými osobami vztahující se k movitým a nemovitým

věcem či službám. Prostředkem zpracování údajů je z povahy věci veřejná internetová síť. Vztahují se tak na ně povinnosti stanovené v zákoně ochraně osobních údajů, což byl dlouhodobý názor mé zástupkyně. K těmto povinnostem patří i povinnost zlikvidovat osobní údaje na žádost osoby, pokud jsou zpracovávány bez jejího informovaného souhlasu.

Odpovědnost za obsah vkládaný uživatelem se však řídí ustanovením § 5 zákona o některých službách informační společnosti (zákon č. 480/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů), což v praxi inzertních portálů znamená, že správce bude **odpovědný až poté, co byl na nezákonné zpracování upozorněn, a neučinil neprodleně veškeré kroky**, které lze po něm požadovat, k odstranění nebo zneprístupnění takovýchto informací. Na základě doporučení mé zástupkyně Úřad pro ochranu osobních údajů vydá k této právní otázce výkladové stanovisko, které zveřejní na svých internetových stránkách a ve Věstníku Úřadu.

B.2 Dohled nad omezováním osobní svobody

V rámci dohledu nad omezováním osobní svobody pracovníci mé kanceláře v prvním čtvrtletí roku 2012 pokračovali v provádění systematických návštěv zařízení, v nichž jsou umístěny děti na základě rozhodnutí soudu nebo na žádost rodičů. Byla provedena jedna návštěva **dětského diagnostického ústavu** a dvě návštěvy **středisek výchovné péče**.

Poslední návštěvou byla dokončena série systematických návštěv vybraných **kojeneckých ústavů** (v terminologii nové právní úpravy pro oblast zdravotnictví se jedná o dětský domov pro děti do tří let věku). Dříve než svá zjištění a doporučení zobecním a zveřejním, uspořádal jsem **setkání u kulatého stolu** s představiteli navštívených zařízení a přizvanými experty. Ze stejného důvodu jsem do své kanceláře pozval také představitele tří dětských psychiatrických léčeben a dvou dětských oddělení psychiatrických léčeben, která byla navštívena ještě v roce 2011. Souhrnné zprávy z obou typů zařízení včetně standardů zacházení budou prezentovány ve druhém čtvrtletí roku 2012.

Pokročil jsem tak v naplňování svého dlouhodobého cíle - zmapovat zacházení s dětmi v různých typech zařízení, do nichž jsou v České republice umisťovány. V uplynulém čtvrtletí byla rovněž vypracována Zpráva z návštěv školských zařízení, ve které shrnuji své poznatky ze systematických návštěv dětských domovů, dětských domovů se školou a výchovných ústavů provedených v roce 2011. V rámci jejich vyhodnocování jsem se rozhodl vypracovat **standarty zacházení s dětmi v těchto typech zařízení**. Mou ambicí je nabídnout laické i odborné veřejnosti jednak podrobnou zprávu o současném stavu spolu s právním hodnocením, ale i přehlednou pomůcku ve formě standardů, jak postupovat pro zachování práv dítěte a žádoucího standardu zacházení. Obojí budu prezentovat na odborném semináři, který pořádám dne 5. dubna 2012 v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky.

B.3 Ochrana před diskriminací

B.3.1 Výzkum neadresných dat v základních školách praktických

V prvním čtvrtletí roku 2012 jsem **pokračoval** v započatém **výzkumu spojeným se sběrem neadresných etnických dat** v bývalých zvláštních školách,

jehož cílem je zmapování etnického složení žáků základních škol, které vzdělávají žáky podle přílohy Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání pro žáky s lehkým mentálním postižením. Výsledek výzkumu **bude konfrontován s kritikou** České republiky za segregaci romských žáků a jejich umístování do škol určených ke vzdělávání žáků se zdravotním postižením. Proto je nutné, aby byly dostupné údaje o etnickém složení žáků v bývalých zvláštních školách. Výsledky výzkumu budou zveřejněny v druhém čtvrtletí roku 2012.

B.3.2 Rozhodování o přijímání k předškolnímu vzdělávání

V rámci šetření, zahájených na základě stížností rodičů, jejichž děti nebyly přijaty do mateřských škol, jsem se setkal s případem **rozhodnutí o nepřijetí dítěte do mateřské školy, které postrádalo řádné odůvodnění**. Nebylo z něj patrné, na základě jakých kritérií ředitelka mateřské školy rozhodovala. Stěžovatelka se proti rozhodnutí odvolala. Přestože bylo rozhodnutí ředitelky mateřské školy z důvodu absence odůvodnění nepřezkoumatelné, a jako takové mělo být odvolacím orgánem zrušeno, o odvolání bylo rozhodnuto zamítavě taktéž bez řádného odůvodnění. Proti této mateřské škole a jejímu zřizovateli jsem přitom již dříve vedl šetření, v rámci něhož jsem kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy shledal rozpornými s právním řádem. **V důsledku aplikace vadných kritérií tak mohlo dojít k zásahu do práva na vzdělání**. Obrátil jsem se proto na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“) s podnětem k zahájení přezkumného řízení. Ministerstvo následně v rámci přezkumného řízení obě rozhodnutí zrušilo a věc vrátilo správního orgánu prvního stupně, tedy ředitelce mateřské školy. Dcera stěžovatelky byla nakonec přijata k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole.

C. Legislativní doporučení a zvláštní oprávnění ochránce

Součástí této čtvrtletní informace o mé činnosti jsou i **poznatky z praxe a legislativní doporučení**, vyplývající z **praktických důsledků sociální reformy**, účinné od 1. 1. 2012, které jsem shrnul do **zvláštní přílohy**.

C.1 Regulace hazardu

Šetřením v loňském roce jsem zjistil dlouhodobou **nezákonnou rozhodovací praxi Ministerstva financí** (dále jen „ministerstvo“), spočívající v **nerespektování loterijního zákona** (zákon č. 202/1990 Sb.) **a obecně závazných vyhlášek obcí** při povolování sázkových her provozovaných prostřednictvím takzvaných jiných technických herních zařízení obdobných klasickým výherním hracím přístrojům (dále jen „VHP“). Jedná se například o interaktivní videoloterijní terminály (dále jen „IVT“), elektromechanické rulety, elektromechanické kostky nebo triplexy.

Konstatoval jsem, že s ohledem na účel loterijního zákona bylo ministerstvo povinno plně aplikovat veškerá ustanovení druhé části loterijního zákona (dopadající primárně na VHP), nebylo-li to z povahy věci vyloučeno.

Pochybilo proto tím, že povolilo sázkové hry, jejichž parametry nejvyšší vsazené částky na jednu hru nebo nejvyšší hodinové prohry odporují limitům pro VHP. Přestože se povolení k provozování VHP vydává nejdéle na dobu jednoho roku, povolovalo některé hry na dobu 10 a více let. (Krom toho ministerstvo nesprávně namísto obcí povolilo a povoluje provozování sázkových her prostřednictvím elektromechanické rulety, kostek a tzv. triplexů.)

Vedle nedodržování zákonných požadavků ministerstvo taktéž **zasáhlo do práva obcí na územní samosprávu** tím, že nerespektovalo jejich obecně závazné vyhlášky regulující hazard, a to ani v okamžiku vydání povolení, ani později, kdy mělo zahájit řízení za účelem zrušení povolení pro rozpor s pozdější vyhláškou. **Oprávnění obcí regulovat hazard a zmíněné povinnosti ministerstva přitom potvrdil Ústavní soud** (viz nálezy Chrastava - sp. zn. Pl. ÚS 29/10, Františkovy Lázně - sp. zn. Pl. ÚS 56/10 a Kladno - sp. zn. Pl. ÚS 22/11).

Ministerstvo svá pochybení neuznalo a nápravu v režimu ustanovení § 43 odst. 1 a 5 loterijního zákona (umožňujícího povolení zrušit nebo změnit) odmítlo. V rámci mého osobního jednání s ministrem financí **došlo** ze strany ministerstva alespoň **k příslibu zohlednění existujících vyhlášek obcí**, kdy je ministerstvo připraveno projednat konkrétní podněty mu doručené a na jejich základě vydaná povolení přezkoumat. Rozpor vydaných povolení se zákonem však ministerstvo nadále nepřipouští. Obrátil jsem se proto na vládu České republiky, která mé vyrozumění projednala dne 14. března 2012.

C.2 Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích

V připomínkovém řízení k výše uvedenému návrhu zákona jsem s přihlédnutím ke stávající nepříznivé situaci soudnictví vyjádřil své zásadní znepokojení k zamýšlenému cíli, kterým je **převedení kompetencí k rozhodování účastnických sporů o povinnost k peněžitému plnění z Českého telekomunikačního úřadu (dále také „ČTÚ“) na obecné soudy**. Zastávám názor, že přesun agendy na soudy není nutný a pro soudy samotné únosný. Domnívám se, že dlouhodobě neuspokojivou situaci v oblasti rozhodování účastnických sporů je zapotřebí vyřešit v rámci stávajícího mechanismu, ať již v podobě personálního posílení ČTÚ, tak případnými úpravami zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZEK“).

Vzhledem k tomu, jak intenzivně a rychle roste počet účastnických sporů s poskytovateli služeb elektronických komunikací, jsou již dnes největším problémem především **průtahy** ve správním řízení. Pokud se však za takové situace rozhodování účastnických sporů přesune na soudy, aniž by předtím došlo k výraznému personálnímu posílení justice, není možné dosáhnout zrychlení rozhodování sporů. Z mého pohledu naopak reálně **hrozí**, že neudržitelný trend **rozhodování sporů v nepřiměřené lhůtě navíc s nepříznivými dopady pro státní rozpočet** (vynakládání finančních prostředků na přiměřené zadostiučinění za průtahy v soudním řízení), bude pokračovat také u obecných soudů.

K plánovanému **převodu 100 funkčních míst z ČTÚ na soudy** jsem vyjádřil následující kritický názor, a to vzhledem k množství řízení, která se u soudů v současné době vedou a k množství účastnických sporů, které ČTÚ dlouhodobě

nezvládá. Existující průtahy v řízení tak nemůže vyřešit ani dohoda Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva průmyslu a obchodu, spočívající v tom, že z ČTÚ bude k soudům postupně převedeno celkem 100 funkčních míst. Těchto 100 funkčních míst nemohu hodnotit jako dostatečnou personální podporu soudů, které jsou v současné době personálně (zejména z hlediska administrativy) poddimenzovány. V přepočtu na 85 okresních soudů **představuje 100 funkčních míst na jeden okresní soud hodnotu 1,2 funkčního místa pro nového pracovníka soudu.**

C.3 Řízení o zrušení části obecně závazné vyhlášky města Liberec č. 3/2009, o veřejném pořádku

Jako vedlejší účastník jsem se připojil k návrhu Ministerstva vnitra na zrušení části uvedené obecně závazné vyhlášky města Liberec. Napadená část vyhlášky zakazovala v zájmu zachování veřejného pořádku, zdraví a bezpečnosti občanů a návštěvníků města Liberec v městské památkové zóně na veřejném prostranství formou pochůzkového prodeje nabízet a prodávat výrobky a nabízet a poskytovat služby. Vzhledem k tomu, že město Liberec dle mého názoru zjevně jednalo *ultra vires*, pokud regulovalo prodej výrobků a služeb mimo provozovnu ve formě obecně závazné vyhlášky, nikoliv nařízení, navrhl jsem, aby Ústavní soud vyhověl podanému návrhu a část vyhlášky zrušil. Ústavní soud nálezem Pl.ÚS 19/11 ze dne 31. 1. 2012 návrhu vyhověl, když shodně dospěl k závěru, že **zákaz pochůzkového prodeje (nabídka a prodej výrobků, jakož i nabídka a poskytování služeb) je působností nikoli samostatnou, nýbrž přenesenou**, a to na základě zákonného zmocnění uvedeného v ustanovení § 18 odst. 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Jestliže město Liberec uvedený **zákaz stanovilo v obecně závazné vyhlášce**, podle ustanovení § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, pak **překročilo rámec zákonného zmocnění** a meze své zákonem vymezené věcné působnosti a dostalo se do rozporu s ústavním pořádkem, ustanoveními § 10 písm. a) obecního zřízení a § 18 odst. 3 živnostenského zákona.

V Brně dne 3. dubna 2012

JUDr. Pavel Varvařovský
veřejný ochránce práv